

SPIS TREŚCI

Istotność historii społeczno-gospodarczej (<i>Mateusz Machaj</i>)	IX
Przedmowa (<i>Murray N. Rothbard</i>)	XIII
Wprowadzenie	XIX
1. Dualizm metodologiczny	XIX
2. Ekonomia a metafizyka	XX
3. Prawdliwość i przewidywanie	XXI
4. Koncepcja praw natury	XXII
5. Ograniczenia wiedzy ludzkiej	XXIV
6. Prawdliwość i wybór	XXV
7. Środki i cele	XXVI

Część pierwsza Wartość

Rozdział I. Sądy wartościujące	3
1. Sądy wartościujące a twierdzenia egzystencjalne	3
2. Wartościowanie i działanie	4
3. Subiektywność wartościowania	5
4. Logiczna i syntaktyczna struktura sądów wartościujących	6
Rozdział II. Wiedza i wartość	8
1. Doktryna stronnicości	8
2. Dobro wspólne a interesy grupowe	10
3. Ekonomia i wartość	12
4. Stronnicość i nietolerancja	13
Rozdział III. Poszukiwanie wartości absolutnych	14
1. Problem	14
2. Konflikty w obrębie społeczeństwa	15
3. Uwaga w sprawie rzekomej jedności w średniowieczu	19

SPIS TREŚCI

4. Idea prawa naturalnego	20
5. Objawienie	24
6. Intuicja ateistyczna	24
7. Idea sprawiedliwości	25
8. Przypomnienie doktryny utylitarnej	28
9. O wartościach estetycznych	32
10. Historyczne znaczenie dążenia do wartości absolutnych	33
Rozdział IV. Negacja wartościowania	38

Część druga

Determinizm i materializm

Rozdział V. Determinizm i jego krytycy	41
1. Determinizm	41
2. Negacja czynników ideologicznych	42
3. Kontrowersja wokół wolnej woli	43
4. Porządek wprzód ustanowiony i fatalizm	45
5. Determinizm i penalistyka	47
6. Determinizm i statystyka	49
7. Autonomia nauk o ludzkim działaniu	54
Rozdział VI. Materializm	56
1. Dwie odmiany materializmu	56
2. Analogia wydzielania	58
3. Polityczne konsekwencje materializmu	59
Rozdział VII. Materializm dialektyczny	62
1. Dialektyka i marksizm	62
2. Materialne siły wytwórcze	65
3. Walka klas	68
4. Przesycenie myśli ideologią	75
5. Konflikt ideologii	80
6. Idee i interesy	83
7. Klasowe interesy burżuazji	89
8. Krytycy marksizmu	92
9. Materializm Marksa a socjalizm	97
Rozdział VIII. Filozofia dziejów	100
1. Temat historii	100
2. Temat filozofii dziejów	102
3. Różnica między punktami widzenia historii i filozofii dziejów ..	104
4. Filozofia dziejów a idea Boga	108
5. Determinizm aktywistyczny a determinizm fatalistyczny	112

Część trzecia
Epistemologiczne problemy historii

Rozdział IX. Koncepcja indywidualności historycznej	117
1. Ostateczne dane historii	117
2. Rola jednostki w dziejach	118
3. Chimera umysłu grupowego	121
4. Planowanie dziejów	125
Rozdział X. Historyzm	127
1. Znaczenie historyzmu	127
2. Odrzucenie ekonomii	132
3. Poszukiwanie praw zmiany dziejowej	135
4. Relatywizm historyzmu	138
5. Rozkładanie dziejów	141
6. Zawracanie dziejów	146
7. Zawracanie dziejów gospodarczych	151
Rozdział XI. Wyzwanie scjentyzmu	155
1. Pozytywizm i behawioryzm	155
2. Dogmat kolektywistyczny	161
3. Koncepcja nauk społecznych	165
4. Natura zjawisk masowych	168
Rozdział XII. Psychologia i tymologia	171
1. Psychologia naturalistyczna a tymologia	171
2. Tymologia a prakseologia	175
3. Tymologia jako dyscyplina historyczna	176
4. Historia a fikcja literacka	177
5. Racjonalizacja	181
6. Introspekcja	183
Rozdział XIII. Znaczenie i przydatność historii	185
1. Dlaczego historia?	185
2. Sytuacja dziejowa	186
3. Historia odległej przeszłości	187
4. Fałszowanie historii	189
5. Historia i humanizm	190
6. Historia a wzrost agresywnego nacjonalizmu	192
7. Historia a sądy wartościujące	194
Rozdział XIV. Epistemologiczne cechy historii	197
1. Przewidywanie w naukach przyrodniczych	197
2. Historia i przewidywanie	198
3. Szczególne rozumienie historii	201
4. Doświadczenie tymologiczne	203
5. Typy realne i typy idealne	205

SPIS TREŚCI

Część czwarta Bieg dziejów

Rozdział XV. Filozoficzne interpretacje dziejów	211
1. Filozofie dziejów i filozoficzne interpretacje dziejów	211
2. Środowiskowa interpretacja dziejów	212
3. Egalitarnostyczna interpretacja dziejów	213
4. Rasowa interpretacja dziejów	216
5. Sekularyzm cywilizacji zachodniej	220
6. Odrzucanie kapitalizmu przez antysekularyzm	222
Rozdział XVI. Dzisiejsze trendy i przyszłość	226
1. Odwrócenie się trendu ku wolności	226
2. Rozkwit ideologii równości bogactwa i dochodu	228
3. Chimera doskonałego stanu ludzkości	235
4. Rzekomy niewzruszony trend postępu	239
5. Tłumienie wolności „gospodarczej”	241
6. Niepewność przyszłości	246
Indeks	249